

การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบัณฑิตในศตวรรษที่ 21

นวัตกรรมการถ่ายทอดประสบการณ์สู่การเรียนรู้ด้านการตลาดสู่ความเป็นสากลในการสอนระดับปริญญาตรี ที่มีความหลากหลาย

ศิริมา ศิริสรหิรัญ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ 878 ถนนอาคารสงเคราะห์ ทุ่งมหาเมฆ
สาทร กรุงเทพฯ 10120

.....

บทนำ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีบทบาทในอาเซียน ทางด้านการศึกษาไทยมีมหาวิทยาลัยเพียง 3-4 ที่ติดระดับต้นๆ ของโลก ผลการศึกษาไทยได้รับการจัดอันดับที่อยู่ท้ายในอาเซียน ปัจจัยใดที่เป็นอย่างนั้น ผู้เขียนเป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้เป็นครูมาถึง 32 ปีได้สังเกตหลายประเด็นบางเรื่องได้ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์หลายท่านและทำการศึกษาวิจัยการใช้ชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาไทย พบว่านักศึกษาไทยไม่ค่อยชอบตัวเลขถ้าไม่มีแรงกระตุ้น ชอบความเป็นกันเอง ความสนุกในการเรียนรู้ ทำให้จดจำอย่างไม่รู้ตัว เด็กไทยไม่ชอบภาษา ครูไทยมักมานั่งอ่านและแปลให้ฟัง หรืออ่านอยู่คนเดียวไม่ได้หันไปมองเด็กว่าความแตกต่างของคนที่มาเรียนในชั้นเรียน คนเก่งเรียนสบาย คนไม่เก่งเบื่อนานๆ ครูไทยมักชอบดูถูกนักศึกษาว่าไม่เก่ง โดยไม่หันมองสาเหตุ และมักมอบหมายงานให้เหมือนปริญาโท ทำแต่วิจัย นักศึกษายังไม่ได้เรียนสถิติ นักศึกษาไม่รู้ว่สิ่งที่เขาเรียนไปทำอะไร นี่คือปัญหา นักศึกษาไทยที่ผู้เขียนได้มีประสบการณ์ บางครั้งการเรียนการสอน การจัดการสอนประเภทง่ายให้เป็นยาก เพื่อให้ให้นักศึกษาเห็นคุณค่าในตัวครูมีอยู่มากเพราะปรัชญาในการสอนอาจมาจากการสอนให้จบครบกระบวนการไม่สนใจว่าผู้เรียนเข้าใจหรือไม่ เหตุการณ์เหล่านี้มาจากการสังเกต เรียนรู้ จากสังคมในมหาวิทยาลัย การศึกษาดูงานต่างประเทศ การสะสมประสบการณ์ในอดีตจนปัจจุบัน สิ่งที่น่าห่วงของผู้เขียนคือการทำให้ นักศึกษาไทยกล้าที่จะเปลี่ยนความคิดสู่ความเป็นอินเตอร์ แม้จะถูกประเมินจากนักศึกษาว่าสอนไม่รู้เรื่องพูดแต่อังกฤษ อาจารย์ที่ชอบพูดภาษาอังกฤษ แต่ความคุ้มค่าที่การเรียนการสอนที่ผู้สอนมุ่งมั่น เวลผ่านไปโลกเปลี่ยนไปสิ่งที่ผู้เขียนได้เห็นคือความกล้าขึ้นของนักศึกษาโชคดีที่ผู้เขียนเป็นหัวหน้าหลักสูตรสาขาวิชาการตลาดและคณาจารย์ในสาขาพร้อมร่วมกันพัฒนานักศึกษาสู่ความเป็นสากล

การบูรณาการความรู้สู่ความเป็นสากล ผู้เขียนได้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน หัวหน้าหลักสูตร และเป็นผู้สอน ก่อนรับราชการผู้สอนทำงานด้านการตลาดระหว่างประเทศด้านการดำเนินงานทุกกระบวนการตั้งแต่การซื้อ การขาย การทำสัญญา การออกของ การเจรจากับลูกค้า การสื่อสารกับลูกค้า การดูแลลูกค้า แม้ช่วงเวลาเพียงน้อยนิดแต่สัญญาติญาณการเป็นครูสอนว่าเราควรเก็บเกี่ยวประสบการณ์ไว้ใช้ในวันหนึ่ง เพื่อมีส่วนสร้างชาติ วิธีการสู่การสร้างบัณฑิตเรียนรู้งานการตลาดสู่ความเป็นสากล เริ่มจากปรัชญาของมหาวิทยาลัย สร้างบัณฑิตนักปฏิบัติเป็นคนดี และคนเก่ง ผู้เขียนฝึกนักศึกษาสู่ความเป็นนักปฏิบัติ ด้วยโครงการสอนหรือ มคอ .3 ปัจจุบัน มีกิจกรรมเสริมความแข็งแกร่งสู่ความเป็นคนดี คนเก่ง นักปฏิบัติ ได้แก่ การฝึกอ่าน ฝึกนำเสนอ ฝึกค้นหาข้อมูล และเป็นข้อมูลปัจจุบัน เชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญ เช่น รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จ หรือการนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานธุรกิจต่างๆ เช่น บริษัทคอนดิเนลล์ บรจูกัณฑ์ มหาชนจำกัดที่ทำนอาจารย์มานิตย์ รัตนสุวรรณเป็นผู้บริหารและเคยเป็นอาจารย์พิเศษ และบริษัทอีอีอีพัฒนาอินเทอร์เน็ตทั้ง 2 องค์การ สร้างInspiration และ Imagination ให้กับนักศึกษา การศึกษาดูงานภายนอกนั้นมีประโยชน์กับนักศึกษามากสร้างโอกาสให้นักศึกษาอย่างยิ่ง เช่นสำนักงานสุทธการสนามบินสุวรรณภูมิ นักศึกษาไปศึกษาดูงานนักศึกษามีโอกาสฝึกงาน และฝึกสหกิจ การนำเสนอหน้าชั้นด้วยกรณีศึกษาและการมอบหมายการสืบค้น นำเสนอเป็นทั้งภาษาไทยและอังกฤษ รวมถึงภาษาที่ 3 ที่นักศึกษาสามารถคือ ภาษาอังกฤษ และภาษาลาวเพราะคุ้นเคย ประกอบกับการนำเสนอ Idea ต่างๆ ด้วย Theme หรือ Event ต่างๆ สร้างความสนุกและน่าสนใจ Learning with Enjoying แนวคิดที่สาขาเดินหน้าคือการฝึกงานยังประเทศเพื่อนบ้านเพราะมีเครือข่ายอยู่ต่างประเทศมาก การทำงานในหน้าที่ของครูเริ่มต้นจาก

1. การวางแผนการเรียนการสอนปรัชญาของหลักสูตร รายวิชาที่รับผิดชอบต่อเนื่องกันเป็นจิ๊กซอร์เรื่องสัมพันธ์กัน คือ วิชาการบรรจุภัณฑ์ที่มีบทเรียนเกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่งและการส่งออก การตลาดระหว่างประเทศ และ สัมมนาการตลาด วิชาที่เริ่มก่อนคือการบรรจุภัณฑ์ในปี 2 การตลาดระหว่างประเทศ ปี 3 สัมมนาการตลาดบูรณาการทุกเรื่องที่ทันสมัยจะเป็นตัวขับเคลื่อนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้คือการวางแผนการเรียนภาษาอังกฤษ ภาษาที่ 3 จีน ญี่ปุ่น รายวิชาความรู้เบื้องต้นธุรกิจระหว่างประเทศ และSupply Chain Mangement
2. กระบวนการเรียนการสอนรายวิชาการตลาดระหว่างประเทศ 15 สัปดาห์ ทุกสัปดาห์นักศึกษาฝึกเรื่องการหาข้อมูล Update และ การติดตามสถานการณ์ Hot Issue การทำความรู้จักกับประเทศทั้งหลายในโลก ฝึกมองหาโอกาสในภูมิภาคต่างๆ พัฒนาสู่การทำแผนการตลาดได้ทุกรูปแบบ แบ่งกลุ่มและทำงานเดี่ยว วัดผลโดยนักศึกษา การใช้เทคนิคทำให้นักศึกษาเกิดความสุขและอยากรู้

อยากเห็น เชิญคณาจารย์สาขาต่างประเทศ หรือ International College นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ นักศึกษาทำงานร่วมกันได้ดี สร้างการมีโอกาสดูงานในองค์กรที่มีความเป็นอินเตอร์ การใช้ Social Media ช่วยให้การประสานงานครู กับนักศึกษาใกล้ชิดกันมากขึ้น นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมให้นักศึกษาอินโดนีเซีย

3. ผลการประเมินการเรียน การสอน รายวิชาการตลาดระหว่างประเทศ นักศึกษาได้มีความรู้ นอกห้องเรียนเพิ่มขึ้น กระตือรือร้น และสนุกที่นำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนกันข้อมูล Update เช่น อัตราค่า ดอกเบี้ยแบบค่าที่กำหนด หรือ อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อื่นๆ เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาเข้าทำงานด้านต่างประเทศมีความคล่องตัว เช่นจากการนิเทศนักศึกษาได้รับคำชม เรื่องการใช้เครื่องมือหาข้อมูล ได้เร็วและถูกต้อง มีความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก อย่างดี มีอุปสรรค เกิดขึ้นคือ นักศึกษาไม่มี Inspiration ด้านภาษา ในมหาวิทยาลัยหรือนอกมหาวิทยาลัย
4. แนวทางการนำแนวคิดไปใช้คือการวางแผนการมอบหมายงานเป็นงานสร้างทักษะอย่างง่าย สนุก สร้างสรรค์ สร้างองค์ความรู้ เป็นงานที่ทำได้ง่าย ใช้ social network หรือ IT เชื่อมข้อมูล สร้างบรรยากาศของความเป็น ASEAN เชิญ Guest speaker นานาชาติ แลกเปลี่ยน ห้อง Lab ภาษาอังกฤษต้องใช้คัมคำ พยายามนำนักศึกษาเข้าห้องปฏิบัติการภาษา มอบเป็นงานนอกเวลา อ่านหนังสือนอกเวลาทั้งไทยและอังกฤษ สร้างทัศนคติการเป็น Internation ถ้าก้าวออกไป ฝึกงาน หรือ สหกิจ ต่างประเทศ โดยมีกฎระเบียบมหาวิทยาลัยรองรับ ฝึกงานหรือสหกิจในธุรกิจ ที่มีความเป็นอินเตอร์

.....ง